PARTICIPATIERAAD
ASSEN

Participatieraad@assen.nl
Tel. 06-16562532

Het College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Assen / gemeenteraad Assen
Postbus 30018
9400 RA Assen

Assen, 14 september 2024

Betreft: Adviesaanvraag Kadernota Inkomen, Ontwikkeling en Werk 2025-2028

Geacht College en geachte gemeenteraad,

In antwoord op uw brief van 18 juni 2024, kenmerk 50047-2024 geven wij u hierbij het advies van de Participatieraad over bovengenoemde kadernota.

Inhoudelijke punten:

- Komen jongeren zonder startkwalificatie voldoende aan bod? Vallen zij onder hoofdstuk 3? Dit is ons niet geheel duidelijk. Gezien de ontwikkelingen m.b.t. jeugd en jongvolwassenen vinden wij dat dit wel voldoende aandacht verdient.
- Bestaanszekerheid wordt als een essentieel uitgangspunt genoemd, terecht, we missen hier een verwijzing naar of een onderdeel met aandacht voor de bestaanszekerheid van mensen met een AOW uitkering. Ook bij deze groep kunnen omstandigheden de bestaanszekerheid aantasten. Heeft W&I hierin eveneens een taak? Moet je Werk en Inkomen zien als twee verbonden begrippen of ook als op zich staande begrippen? In het laatste geval is zorg voor de bestaanszekerheid over de gehele levenslinie aan de orde.
- Op de eerste bladzijde van hoofdstuk 1, laatste alinea: wordt gesproken van een bredere blik op ondersteuning enz. Vervolgens: Het Werkplein heeft hierin in de laatste jaren mooie stappen gemaakt. We missen het benoemen van die mooie stappen. Welke dan? En hoe worden die meegenomen of opgenomen in het nieuwe beleid?
- Laatste bladzijde hoofdstuk 2: Onze opdracht wordt daardoor breder.....we richten ons op alle inwoners die een stap naar de arbeidsmarkt kunnen maken. Dat zou AOW'ers weer uitsluiten (zie boven). Overigens zijn er ook AOW'ers die wel willen (door)werken!
- Hoofdstuk 3 blz. 2: onder, in groen, de dienstverlening meer....., eerste streepje: actief inzetten op het vinden van alle inwoners die financiële hulp nodig hebben. Wijst weer op doelgroep tot 100 +. Of toch niet?
- Hoofdstuk 4. blz. 1: punt 7 Meedoen is de norm. .....andere vormen van participatie zoals vrijwilligerswerk. Enz. Wat is Enz.? Wat wordt daarmee bedoeld? Welke mogelijkheden zijn er meer en waarom worden die niet concreet benoemd?
- Hoofdstuk 6, laatste alinea: .....we willen het hoe zoveel mogelijk aan de expertise van de uitvoering laten. Advies: wat en hoe blijven verbinden, als gemeente toezicht en regie houden ook over uitvoering, niet alleen over resultaten.
- Self-efficacy > het risico van betutteling t.o.v. mensen te begeleiden naar zelfredzaamheid. Zelfredzaamheid moet wat ons aangaat in alle situaties waarin dit mogelijk is het uitgangspunt blijven. Zoals op een gegeven moment werd aangegeven dat met maatwerk

Participatieraad@assen.nl
Tel. 06-16562532

mensen meer “bij de hand worden genomen” is tijdelijk geen probleem, maar wel -wanneer dat kan- met als doel de uiteindelijke regie over het eigen leven. M.a.w. ondersteuning op maat met voldoende aandacht voor zelfwerkzaamheid, zelfredzaamheid en maximale zelfregie.

- Best practices: het advies is om te kijken naar andere gemeenten die zich met betrekking tot dit onderwerp reeds bewezen hebben om zodoende te leren van hun processen/projecten. Een goede kartrekker hierin is bijvoorbeeld de gemeente Amsterdam (Bank van Lening, een uitgebreide gids waarin alle mogelijke hulp die voor handen is beschreven wordt en die aan elke nieuwe inwoner van Amsterdam wordt aangeboden, maar ook via verschillende kanalen aan de bestaande inwoners). Voorkom hierbij wel het risico van (klakkeloos) kopiëren.
- Zoals aangegeven maar wat we nog wel willen benadrukken: de groep jongvolwassenen (18-27) en jeugd zonder startkwalificatie (<18) verdient onzes inziens grote aandacht. Van belang is dat deze groep niet tussen wal en schip raakt doordat ze niet voldoende op de hoogte zijn van alle veranderingen op het moment dat zij gaan werken/de volwassen leeftijd bereiken. Wordt hier voldoende in voorzien?
- Het advies is ook om de jeugd zo vroeg mogelijk (koppeling onderwijs) kennis te laten maken met financiën. In een periode waarin geld op een plastic kaartje staat en kopen op krediet/afstand eenvoudiger dan ooit is en uiterlijk vertoon (socials) erg belangrijk is voor de jeugd, is het zaak dat er veel meer aandacht wordt gegeven en vanaf een zo jong mogelijke leeftijd, zodat kinderen zo goed mogelijk worden voorbereid op (jong)volwassenheid. Wordt hier voldoende in voorzien?
- Wat wordt er gedaan voor mensen die inkomen vanuit de AOW ontvangen? Er wordt aangegeven dat het kader de Participatiewet is, maar hiermee zou deze groep dan buiten de boot vallen? Terwijl wel wordt aangegeven dat het doel is om alle inwoners van Assen hierin mee te nemen v.w.b. het verbeteren van de bestaanszekerheid. Dit voelt discrepant. Kan worden aangegeven of en zo ja hoe deze groep hierin wordt meegenomen?
- Het advies is om de veranderingen op macro- en mesoniveau goed in de gaten te blijven houden. Met de verandering van samenstelling in de regering, de vele veranderingen m.b.t. de Participatiewet, de verschillende crises. Het advies is om dit domein overschrijdend te doen.
- Oog hebben/houden voor de “onzichtbaren”, de mensen die net boven de minimumgrens zitten van ongeveer 30.000 per jaar: hierdoor nagenoeg geen recht op toeslagen hebben en hierdoor in de zogenaamde armoedeval terechtkomen.
- Het is belangrijk om te (kunnen) meten hoe succesvol we als gemeente zijn na het invoeren van bepaalde maatregelen.
- Het is belangrijk om de verschillende doelgroepen zelf te betrekken en te zien als samenwerkingspartner. Het beleid niet over de hoofden uitvoeren maar mét de inwoner van Assen die het betreft (bijvoorbeeld peer-groups, of met de hulp-/zorgverleners die het dichtst bij deze inwoners staan wanneer het niet mogelijk is om de inwoner zelf te bereiken.
- Er wordt aangegeven dat samenwerking op strategisch niveau nog minimaal is, het advies is om multidisciplinaire teams op te zetten en naast samenwerkingsafspraken en het vastleggen van processen, ook intervisie bijeenkomsten te regelen om zo periodiek te bespreken wat er goed gaat en wat er beter kan. (p. 16)
- We adviseren om duidelijk te definiëren welke inwoners een afstand tot de arbeidsmarkt hebben en deze onder te verdelen in verschillende doelgroepen. Er moet duidelijk

Participatieraad@assen.nl
Tel. 06-16562532

onderscheid zijn tussen inwoners die niet kunnen werken (arbeidsongeschiktheid) en wellicht nog maatschappelijk werk kunnen doen en inwoners die wel kunnen werken maar die op wat voor manier dan ook een afstand hebben tot de arbeidsmarkt. Wellicht is beschut werken of gesubsidieerd werken een mogelijkheid voor deze doelgroep, waarbij uiteindelijk de overstap kan worden gemaakt naar een jaarcontract of een vast contract zonder financiële steun. (p. 17)

- Wat kan er vanuit de gemeente gedaan worden om werkgevers en werknemers elkaar te laten vinden? Zijn werkgevers voldoende op de hoogte van de verschillende maatregelen die vanuit de gemeente kunnen worden ondernomen om ervoor te zorgen dat een werknemer aan het werk kan vanuit een kwetsbare positie, zonder dat de werkgever alle lasten hiervoor draagt?
- Het advies is om ook de werkgevers binnen de gemeente te betrekken en samenwerkingsverbanden aan te gaan om inwoners met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt aan het werk te krijgen (wellicht gesubsidieerd/beschut). Advies is om wanneer de indruk er is dat de werkgevers binnen de gemeente nog niet voldoende hiervan op de hoogte zijn, deze op de hoogte te brengen en te kijken welke mogelijkheden voor samenwerking er zijn.
- We adviseren om te kijken naar onderwijsplatformen. Binnen veel organisaties zijn er onderwijsplatformen voor handen waar certificaten kunnen worden behaald om kennis verder te vergroten en ruimer inzetbaar te zijn. Het zou mooi zijn wanneer de gemeente ook met een dergelijk breed platform komt om (zo mogelijk alle) inwoners certificaten te laten behalen (al dan niet tegen betaling > wellicht op basis van (besteedbaar) inkomen.
- Zoals wordt aangegeven op p.17 is er veelal sprake van multi problematiek. Het is belangrijk om eerst deze problematiek aan te pakken alvorens er ruimte is om de weg naar werk te vinden. Het is hierdoor zoals eerder aangegeven erg belangrijk dat dit een stuk breder wordt getrokken en dat er een soort sociale wijzer is voor gemeente, hulp- en zorgverleners zodat passende hulp gelijk voor handen is. Denk aan: GGZ, inburgering, verslavingszorg, schuldenproblematiek, gepaste zorg wanneer er sprake is van een beperking e.d.
- P.21: zichtbaarheid voor de gemeente is ontzettend belangrijk. Ook om de mensen te bereiken die wellicht kwetsbaar zijn maar niet eenvoudig in kaart te brengen zijn (denk aan de mensen die nu in de armoedeval zitten bv.). Het is volgens ons van groot belang dat de betreffende eerste loketten laagdrempelig zijn en goed te bereiken. Denk aan: de loketten en eerste medewerker die je bij de gemeente aan de telefoon te spreken krijgt, de website die qua taal en eventueel ook visueel duidelijker kan worden opgezet. Het is belangrijk om aandacht te hebben voor de uniformiteit van al deze verschillende ingangen. Hiervoor is een breed begrip onder gemeentemedewerkers/hulp- en zorgverleners en alle andere belanghebbenden van de sociale kaart en van de paden die bewandeld moeten worden voor de juiste hulp. Deze informatie moet eenvoudig voor handen zijn en gebruikt kunnen worden.
- P.24: het advies is om ook dit nog breder te trekken. Bestaanszekerheid kan wat ons betreft alleen bereikt worden wanneer er ook naar de aanpalende gebieden t.o.v. het sociale domein wordt gekeken. Denk aan: onderwijs, huisvesting/ruimtelijke ordening, integratie e.d. We adviseren om de beleidsadviseurs ook overkoepelend te laten kijken naar wat er speelt om ook op deze manier beter in te kunnen springen op ontwikkelingen, trends en

Participatieraad@assen.nl
Tel. 06-16562532

tendensen en zo mogelijk ook preventief te werk te gaan naast het curatieve werk wat wordt gedaan.

- Op basis van het hier bovengenoemde punt, is het mogelijk om bijvoorbeeld overkoepelende, strategische KPI's (Key Performance Indicators) vast te stellen op basis waarvan er gestuurd wordt en daarnaast er een gezamenlijk belang en vooral ook een noodzaak is om deze problematiek aan te pakken. In het algemeen is het een goed idee om KPI's vast te stellen zowel strategisch/tactisch als operationeel om hier de verschillende processen en projecten aan te kunnen koppelen en uiteindelijk te meten wat voor impact dit heeft gehad.
- P.26: We adviseren om een (digitale en fysieke) gids te ontwikkelen waarin alle onderwerpen die hier beschreven staan toe te lichten en om hierin aan te geven waar hulp kan worden gevonden m.b.t. het specifieke onderwerp. Ook kan hierin de sociale kaart worden opgenomen.
- Gezien de krapte van de arbeidsmarkt: wat wordt er gedaan om bijvoorbeeld discriminatie tegen te gaan op de arbeidsmarkt m.b.t. ouderdom? We kunnen ons voorstellen dat ook mensen met een AOW uitkering wellicht graag nog zouden willen werken om wat extra inkomen te hebben. Wordt er met deze groep ook rekening gehouden?
- Er is daarnaast ook de zorg vanuit onze kant dat voor ouderen niet dezelfde rechten gelden v.w.b. bestaanszekerheid omdat deze kadernota zich vooral richt op werk en inkomen. Hoe wordt ervoor gezorgd dat ook deze groep mee kan blijven doen in de maatschappij en ook kan profiteren van de belangrijke bestaanszekerheid, die uitgangspunt is van deze nota?

Tot zover onze punten. We ontvangen graag een terugkoppeling van ontvangst en waar vragen zijn gesteld een mogelijke terugkoppeling m.b.t. onze vragen.
Alvast bedankt.

Met vriendelijke groet,
Participatieraad Assen

Mellie Lumalessil-Metiarij
Voorzitter

Augusta Miedema
Secretaris